

Belangstelling voor een van
onze cursussen of workshops?
Kijk dan op onze website:
www.grafischatelierfriesland.nl
www.facebook.com/grafischatelierfriesland
e mail: info@grafischatelierfriesland.nl

**GRAFISCH
ATELIER
FRIESLAND**

**Haniasteeg 61
8911BX Leeuwarden
tel: 058 2153110
info@grafischatelierfriesland.nl
openingstijden: ma-za 9.00-17.00 uur**

CURSUS

Introductie cursus Grafische technieken

Kennismakingscursus 4x4 uur

zat. middag 13.00-17.00 uur

datums: 12/19/26 sept, 3 okt.

kosten 100,- p.p incl materialen

8 deelnemers

Altijd al eens met grafiek aan de gang willen gaan, willen weten hoe dat nu allemaal werkt, of gewoon weer bezig willen maar vergeten hoe het ook al weer moest? Het Grafisch atelier Friesland organiseert onder leiding van Dik Hageman (graficus) een korte instapcursus grafische technieken.

De cursus bestaat uit 4 lessen:

-Eerst maar hoog.

Linoleumsnede. Door uit een plaatje linoleum partijen weg te gutsen maken we een meerkleurendruk via reductie techniek. We leren werken met drukinkt, rollers en drukpersen.

-Kan ik het drukken?

Materiaaldruk/sjabloon druk

Door verschillende materialen in te inkten en af te drukken gaan we experimenteren met kleur, vorm en structuur.

-De diepte in.

Etsen/droge naald.

Door in een afgedekte zinkplaat te tekenen en dit te bijten met zuur maken we een diepdruk plaat. We maken kennis met ininkten, afslaan en de etspers.

-Kan het ook plat?

Aluminium lithografie.

Water, vet, drukinkt, aluminium en cola zijn de ingrediënten voor deze eerste kennismaking met vlakdruk.

Lithografie

Cursus: 6 x 3 uur,

ma. avond 19.30-22.30

datums: 21/28 sept, 5/12/26 okt, 2 nov.

kosten 165,- incl. basis materiaal, excl. papier

6 deelnemers

Tijdens deze cursus leer je de basis van de lithografie

Je leert hoe je een steen moet slijpen, en test je uit wat verschillende soorten tekenmaterialen voor effect hebben.

Het maken van de tekening op de steen is een directe handeling, in tegenstelling tot andere grafische technieken werk je gewoon met (speciale) potloden, krijtjes en tekeninkt.

Deze directheid blijft in de uiteindelijke afdruk zichtbaar.

Als de tekening klaar is wordt de steen geprepareerd.

Tot slot ga je de steen afdrukken en leer je over inkt, papier, drukpers en rijvers.

Lithografie is gebaseerd op de afstotende werking tussen vet en water en is in 1798 bedacht door Alois Senefelder.

Op een vlakke kalksteen wordt met vettig tekenmateriaal het beeld opgebracht. Als de tekening klaar is wordt de steen met Arabische gom behandeld, dit zorgt ervoor dat de niet betekende delen een sterk vocht-aantrekkend karakter krijgen, terwijl de betekende delen door het vet een sterk vocht-afstotend karakter hebben. Door de steen, tijdens het drukken, vochtig te houden zal de vette druk inkt alleen hechten op de betekende delen.

Als er voldoende inkt op de steen staat wordt deze afgedrukt op een lithopers.

docent: Dik Hageman

Zeefdruk

cursus: 6 x 4 uur

zat middag. 13.00-17.00

datums: 28 nov, 5/12/19 dec, 9/16 jan

kosten 180,- incl. basis materiaal, excl. papier

8 deelnemers

In deze basis cursus maken we kennis met het zeef drukken.

Zeefdruk is een doordruk techniek; in een zeefdruk raam worden gedeeltes dicht gemaakt en open gelaten. Dit kan zowel handmatig als fotografisch, beide mogelijkheden komen aan bod.

Door de opengebleven stukken kunnen we met een rakel inkt door de zeef op het onderliggende papier drukken.

Zeefdruk biedt de mogelijkheid om op verschillende materialen (textiel, hout en zelfs glas) te drukken, en is zeer geschikt voor het maken van posters.

We beginnen met het werken met sjablonen en gaan dan verder met zelfgetekende en fotografische beelden, dit kan naar opdracht maar je mag ook met je eigen ontwerp aan de gang.

Tijdens de 6 lessen komen verschillende werkwijzen aan bod, ook worden de mogelijkheden van de computer als ontwerp-medium uitgelegd en gedemonstreerd

docent: Dik Hageman

Kleuren hout- en linoleumsnede

cursus: 6x3 uur

ma. avond 19.30-22.30

datums: 9/6/23/30 nov, 7/14 dec

kosten 130,- incl. basis materiaal, excl. papier

8 deelnemers

Hoogdruk is een druktechniek waarbij een beeld uit een plaat hout of linoleum gegutst wordt.

De plaat wordt hierna ingeïnt met rubberrollers, alleen de hooggelegen delen zullen inkt aannemen. Op de ingeïnte plaat wordt nu papier gelegd en het geheel wordt onder de pers gehaald.

In de workshop behandelen we:

Hout of linoleum, wat is het verschil

Welk hout is geschikt om van te drukken

Wat is geschikt gereedschap om mijn plaat te bewerken

Hoe bouw ik de kleuren op in mijn prent

docent: Dik Hageman

Van Schets tot Ets

Cursus: 8 x 2,5 uur

Wo.avond 20.00-22.30

datums: 2 / 9 / 16 / 23 / 30 sept, 7 / 14 / 21 okt

kosten: 180,- excl. materialen

Jose Witteveen en Saskia van Montfort zijn beiden professioneel beeldend kunstenaar in de grafische technieken. Zij leren je binnen deze workshop het omzetten van je eigen ontwerp in een ets.

Etsen is een oude ambachtelijke druktechniek, met duidelijke voeten in de kunstgeschiedenis. De start van een prent is altijd gelijk; een afgedekte zinkplaat waarop getekend wordt met een etspen waarna de lijnen ingebeten worden met zuur; kopersulfaat. Daarna volgt een scala aan mogelijkheden.

In de cursus van 8 lessen leer je het volgende:

- plaat prepareren
- lijnets maken
- lijnets afdrukken
- aquatint aanbrengen op de etsplaat
- aquatint afdrukken
- verdere verdieping met suikertint of vernis mou anders de mogelijkheid tot het maken van een nieuwe plaat met lijnets en aquatint.

docenten: Jose Witteveen en Saskia van Montfort

Vlakdruk experimenten

Workshop: 2x3 uur

ma. avond 19.30-22.30

datums: 7 / 14 september

kosten 60,- incl. basis materiaal, excl. papier

6 deelnemers

Lithografie is een vlakdruk techniek, gebaseerd op de afstotende werking van vet en water. Traditioneel gebruiken we hiervoor een kalksteen, maar er zijn natuurlijk ook andere dragers mogelijk.

In deze workshop ga je onderzoeken hoe je we van andere materialen dan de klassieke lithosteen kunt vlakdrukken.

Je gaat aluminium(folie), fotokopieën en plastic sheets en verschillende tekenmaterialen zoals lithografisch krijt, tekeninkt, permanent markers, laserprinter enz. gebruiken. Deze manier van werken nodigt uit tot een collageachtige aanpak, wees vrij om te experimenteren, lagen over elkaar te drukken, fotografische elementen toe te voegen enzovoort.

Een leuke en verrassende workshop voor iedereen die het experiment niet schuwt.

docent: Dik Hageman